

КОРИСНЕ ВЕБ ЛОКАЦИЈЕ

Матица српска

<http://www.maticasrpska.org.rs/>

Матица српска основана је 1826. године у Пешти, у време ослобађања Србије од вишевековне турске власти и јачања свести о потреби да се српски народ у пуној мери укључи у савремене европске токове, уз очување националног и културног идентитета. Њено деловање је од самог почетка било усмерено на представљање српске културе у Европи, а, са друге стране, на просвећивање народа. У том циљу развијена је богата издавачка делатност. Основу је чинио чувени *Летопис*, покренут 1824. године. Касније су настале бројне едиције, а међу њима и једна са наглашеном просветитељском улогом која је носила назив *Књије за народ*. Од четрдесетих година 19. века стварани су услови за бављење науком. Тада је формирана библиотека са књижним фондovima из различитих научних области и збирка рукописа. Матица српска је 1864. године пресељена из пештанског Текелијанума у новосадски Платонум.

На локацији Матице српске можемо се упознати са историјом

ове драгоцене институције и њеним активностима. Данас Матица има седам научних одељења: за књижевност и језик; за друштвене науке; за природне науке; за ликовне уметности; за сценске уметности и музику; за лексикографију и библиографију и Рукописно одељење, које води богат и драгоцен архив, претежно књижевних рукописа.

Осим *Летописа*, Матица издаје девет научних часописа: 1) *Научни зборник Матице српске*; 2) *Зборник МС за друштвене науке*; 3) *Зборник МС за природне науке*; 4) *Зборник МС за књижевност и језик*; 5) *Зборник МС за филологију и лингвистику*; 6) *Зборник МС за историју*; 7) *Зборник МС за словесност и музику*; 8) *Зборник МС за сценске уметности и музику* и 9) *Зборник МС за класичне студије*.

Матица додељује сваке године престижну „Змајеву награду“ за поезију на српском језику, „Бранкову награду“, „Пупинову награду“, „Стојковићеву награду“ за студентске радове разних струка, те награду „Младен Лесковац“ сваке три године за највиша достигнућа у историји књижевности.

Институт за српски језик САНУ

<http://www.isj-sanu.rs/>

Институт за српски језик Српске академије наука и уметности основан је 15. јула 1947. године. Мисија Института је реализација пројеката: 1) Лингвистичка истраживања савременог српског језика и израда *Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ*; 2) Етимолошка истраживања српског језика и израда *Етимолошког речника српског језика*; 3) Обрада старих српских споменика и израда *Речника црквенословенског језика српске редакције* и *Српског јеванђељског речника*; 4) Дијалектолошка истраживања српског језичког простора и 5) Опис и стандардизација савременог српског језика. Овим пројек-

тима остварују се најважнији задаци у области науке о националном језику. Они су од изузетног значаја за домаћу и међународну науку и уопште за националну културу. Рад на тим пројектима је у служби очувања, неговања и развијања српског језика као највећег опште-националног добра. Детаљне информације о пројектима, часописима, књигама, вестима и другом можемо пронаћи на званичном сајту Института.

Институт за књижевност и уметност
<http://www.ikum.org.rs/index.php>

Институт за књижевност и уметност израстао је из Центра за теорију књижевности и уметности Филолошког факултета у Београду. На предлог академика Војислава Ђурића, директора Центра, Извршно веће Скупштине Србије 15. септембра 1962. године донело је Уредбу о оснивању Института за књижевност и уметност. Основни правци делатности Института су књижевнотеоријска, књижевноисторијска, компаратистичка и поетичка истраживања. У Институту се систематски прате и проучавају кретања и развитак стваралачке критичке мисли код нас и у свету из области историје и теорије књижевности, компаратистике, естетике и поетике; проуча-

вају се проблеми методологије и терминологије науке о књижевности; стварају се основе за припремање историје књижевности; ради се на научним и критичким издањима писаца, изради библиографија и обради књижевне архивске грађе; објављују се зборници и монографије о књижевним покретима, школама и делима појединих аутора; припремају се научни скупови; организовано се подстичу различити облици научног рада и стручног усавршавања научних радника, посебно научног подмлатка.

Антологија српске књижевности
<http://www.antologijasrpskeknjizevnosti.rs/Default.aspx>

Пројекат дигитализације значајних дела српске књижевности *Антологија српске књижевности* направљен је како би заинтересованим читаоцима широм света постала лако доступна капитална дела српске књижевности. Ова дигитализована библиотека бесплатно је доступна свим грађанима у Републици Србији и иностранству, и у функцији је промоције књижевних и културних добара у међународним оквирима, као и подизања књижевне, опште и дигиталне писмености грађана Републике Србије. Јер, књижевност је, по много чему, средишњи

део српске културе: она, у складу са својом природом, чува језичко, културно и цивилизацијско памћење нашег народа.

Дигитална едиција *Антологија српске књижевности* има преко сто дела народне, старе и нове књижевности доступних за преузимање преко интернета: од средњовековних житија српских светаца и народне поезије и прозе, преко најзначајнијих дела књижевности 18. и 19. века, до изузетних остварења с почетка 20. века која нису под ауторским правима и важних савремених књижевних дела за чије су објављивање у овој едицији право дали сами аутори. Све књиге су на српском језику и на ћириличном писму.

Одабир дела направио је Учитељски факултет Универзитета у Београду, а дигитализацију је извршио „Мајкрософтов“ центар за развој софтвера у Београду (Microsoft Development Center Serbia), у оквиру активности програма *Партнер у учењу*.

За љубитеље књиге
<http://www.todayinliterature.com/>

На локацији Today in Literature сваки дан се појављује различита аутентична библиографска прича о великом писцу. Сајт обилује цитатима, критикама као и текстовима из историје књижевности. Сајт

је намењен ученицима, студентима и наставницима.

Задужбина Милоша Црњанског
<http://www.mcrnjanski.rs/>

Задужбина Милоша Црњанског званично је основана 7. јуна 1980. године, на Оснивачкој седници Управног одбора, средствима која је за ту сврху завештала Видосава Црњански (1894–1978), удова Милоша Црњанског. Зато право рођење Задужбине и доводимо у везу са мало старијим датумом – 6. јулом 1978. године. Тог дана је госпођа Црњански, председавајући свој блиски крај и да ће поћи у сусрет преминулом супругу Милошу (1893–1977), у своме стану, у Београду, Маршала Толбухина 81, сачинила тестамент и њиме завештала фонд будуће Задужбине.

Основни циљеви Задужбине су, како је то и у тестаменту госпође Црњански назначено, да трајно чува успомену на Милоша Црњанског, да брине о објављивању његових дела у земљи и иностранству, као и да подстиче домаће књижевно стваралаштво, додељујући „Награду Милоша Црњанског“ – домаћем писцу за најбољу прву књигу из свих области у којима се огледао и сам Црњански (роман, приповетка, поезија, драма, есеј, путопис, мемоаристика), као и награду „Стра-

жилово“ – за најбољи студентски рад о делу Милоша Црњанског.

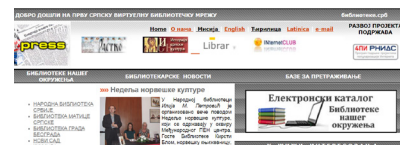
Ове награде додељују се од 1981, сваке друге године. До данас је додељено четрдесет пет „Награда Милоша Црњанског“ и две награде „Стражилово“. Међу добитницима „Награде Милоша Црњанског“ има значајних имена наше савремене књижевности, као што су: Борислав Пекић, Борислав Михајловић Михиз, Радослав Петковић, Милосав Тешић, Душан Ковачевић, Дејан Медаковић, Мирослав Поповић, Јудита Шалго, Александар Гаталица, Гордана Ћирјанић, Милош Комадина и други, а награду „Стражилово“ добили су Мило Ломпар и Гордана Јањушевић.

Српска библиотечка мрежа
<http://www.biblioteke.org.rs/>

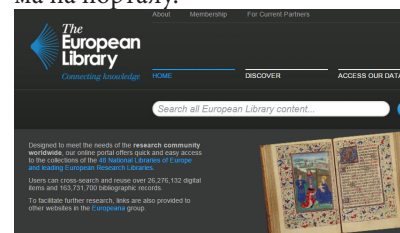
Прва виртуелна библиотечка мрежа у Србији основана је ради континуираног праћења активности српских библиотека, успостављања отворене комуникације, те унапређења и модернизације њиховог радног окружења. Данас она повезује и обједињује српске библиотеке на интернету, равноправно учествује у професионалним активностима у окружењу, делује као форум за слободну размену искустава и креативних идеја, подстиче, едукује и пружа саветодавне услуге библиоте-

кама-чланицама. Пропагирајући сарадњу, међусобно уважавање и партнерске односе са окружењем, она те вредности шири и на глобалној мрежи.

Европска библиотека
<http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/>

Европска библиотека креирана је да задовољи потребе истраживачке заједнице широм света. Веб-портал нуди брз и лак приступ збиркама четрдесет осам националних библиотека Европе и водећих европских истраживачких библиотека. Корисници могу да унакрсно претражују и изнова користе 26.276.132 дигиталних јединица и 163.731.700 библиографских записа. Да би даље претраживање било олакшано, обезбеђене су и везе ка другим веб-локацијама на порталу.

Књиге на интернету
<http://digital.library.upenn.edu/books/>

Локацију Књиге на интернету (енг. The Online Books Page) креирали су и ажурирају је истраживачи Универзитета Пенсилванија, а резултат је неколико пројеката.

На локацији се налази преко два милиона бесплатних књига које се могу претраживати по више различитих критеријума (аутору, наслову, садржају...). Сајт је намењен историчарима књижевности, али и наставницима, студентима, као и свим љубитељима књижевности.

The Online Books Page

Listing over 2 million free books on the Web - Updated Wednesday, December 16, 2015

BOOKS ONLINE

[Search our Listings](#) - [New Listings](#) - [Authors](#) - [Titles](#) - [Subjects](#) - [Serials](#)

NEWS

[A public domain metadata gift for our 20th birthday](#) - [Blog \(Everybody's Librarian\)](#) - [Latest Book Listings](#)

FEATURES

[A Celebration of Women Writers](#) - [Banned Books Online](#) - [Prize Winners Online](#)

ARCHIVES AND INDEXES

[General](#) - [Non-English Language](#) - [Specialty](#)

THE INSIDE STORY

[About Us](#) - [FAQ](#) - [Get Involved](#) - [Suggest a Book](#) - [In Progress/Requested](#) - [More Links](#)

Edited by John Mark Ockerblom (onlinebooks@puben.spsn.edu)
OER copyright and license

Free Speech Online
Non-English Language

Вукова Задужбина

<http://www.vukova-zaduzbina.rs/index.htm>

Вукова задужбина основана је 1987. године. Вукова задужбина, заједно са својим огранцима, ради на очувању и заштити српског језика и писма, уз пуно уважавање његове територијалне и стилске разубености; помаже филолошка и лингвистичка истраживања на српском говорном подручју, као и истраживања живота и обичаја српског народа; унапређује сарадњу са сродним организацијама у земљи и свету у којима се изучава српски језик и књижевност; помаже издавање дела Вука Стефановића Караџића; награђује књижевно стваралаштво и научне радове из области којима се Вук бавио (историја, књижевност, филологија, лингвистика, етнологија, етнографија, етномузикологија...); помаже заштиту и чување споме-

ника, спомен-обележја и културних добара који су у вези са животом и делом Вука Караџића. На датом сајту можемо пронаћи и информације о активностима Вукове задужбине и о томе како можемо постати задужбинари.

Вукова задужбина

Основана 1987. године.

О Вуку и Задужбини

Постаните задужбинар

Издавајте

„Докле год живи језик, докд прочишћавамо га, умножав сабом разумјевајући и умно“

Добро штиво

<http://www.goodreads.com/>

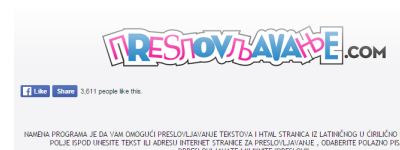
Добра штиво је веб-локација намењена љубитељима књига и читања и има скоро десет милиона чланова. Корисници могу креирати виртуелне полице са књигама помоћу одабира књига из каталога и тако додати нове књиге у свој каталог, укључити се у читалачке кругове и групе где се на форумима дискутује о одређеним књигама, прочитати приказе књига и друго. На локацији постоји виртуелна полица са књигама српских писаца.

Пресловљавање

<http://www.preslovljavanje.com/>

Пресловљавање је практичан домаћи сајт, једноставног дизајна, који служи за пресловљавање текстова и HTML страница из латиничног у ћирилично писмо и обрнуто. Овај мрежни конвертер је веома једноставан за коришћење и свакако га треба имати меморисаног у менију омиљених локација.

Оптичко препознавање текста

<http://www.free-ocr.com/>

Представљамо вам веб-локацију која омогућава оптичко препознавање текста (OCR – Optical Character Recognition), тј. пребацивање текста из фотографија различитих формата као што су: JPG, BMP и TIFF у текстуални документ. Ова апликација подржава више језика, укључујући и наш језик. Једино ограничење је величина датотеке, чији капацитет не сме да буде већи од два мегабајта.

Free OCR

[Home](#) [About](#) [Privacy](#) [Contact](#)

Welcome to Free OCR

Free-OCR.com is a free online OCR (Optical Character Recognition) service to extract text from any image. This service is free, no registration necessary. We email address. Just upload your image files. Free OCR takes either PDF (only first page).

Upload a file: No file chosen

Or enter an URL:

Max. file size for upload is 6 MB.
Supported file types: jpg, png, bmp

Language: You can select more than one language

Центар за српски језик као страни језик
<http://www.serbian12.fil.bg.ac.rs/programs.php>

Филолошки факултет Универзитета у Београду основан је 1808. године као део Филозофског факултета, има петнаест одсека и тридесет академских програма. Са одселима за српски језик и српску књижевност и Центром за српски као страни језик, факултет је водећа институција за студије српског језика у земљи. На Филолошком факултету се од 1986. године организује настава српског језика за странце. Настава је организована у трајању од једне године – два семестра (зимски и летњи) – и одржава се током пет дана у седмици, по три часа дневно. Наставу воде стручни предавачи којима је српски језик матерњи и који су образовани на матичној катедри Филолошког факултета.

Српски речник (енг. Serbian Dictionary +)
<https://itunes.apple.com/us/app/serbian-dictionary-+/id403266975?mt=8>

За странце који долазе у Србију, али и за наше људе који путују у енглеско говорно подручје, апликација Српски речник пружа велики број могућности за превод

текста, тумачење саобраћајних и других знакова, куповину, као и проналажење смештаја. Базична апликација је бесплатна.

Центар за српски језик као страни
http://www.srpski-strani.com/ocentru_eng.php

На Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, при Одсеку за српски језик и лингвистику, од школске 2002/03. године постоји Центар за српски језик као страни, у којем полазници уче српски језик и упознају се са српском културом и историјом. Програм Центра намењен је полазницима следећих профила: студенти славистике са страних универзитета; страни студенти који учествују у размени у оквиру неког од међународних програма и пројеката (Campus Europae, CEEPUS, DAAD, Tempus и слично); страни држављани који желе да студирају на неком од факултета Универзитета у Новом Саду или на неком другом универзитету у Србији; сви страни држављани који желе да науче српски стандардни језик, те да стекну уверење о његовом познавању.

Институт за славистику (Institut für Slawistik)
<https://slawistik.univie.ac.at/>

Институт за славистику (Institut für Slawistik) представља један од најстаријих, а тиме уједно и најпризнатијих филолошких факултета на немачком говорном подручју. Колико је овај институт, као и сам град Беч, играо велику улогу у историји српског језика и културе, указују и наши српски великани попут Вука С. Караџића, Доситеја Обрадовића и Саве Мркаља. Институт за славистику сачињава осам катедри на којима се могу студирати: Руски језик и књижевност; Српски језик и књижевност; Бугарски језик и књижевност; Словенски језик и књижевност; Словачки језик и књижевност; Чешки језик и књижевност; Пољски језик и књижевност и Украјински језик и књижевност. Након завршених основних студија, сваки апсолвент славистике, уколико жели, може да на Институту за германистику настави мастер студије Немачки језик као страни језик DAF/DAZ (Deutsch als Fremdsprache) или на Институту за превођење (Institut für Transkulturelle Kommunikation). Поред изабраног главног језика, студенти су обавезни да полажу основни курс из другог, изабраног словенског језика. При упису на славистику, студенти имају могућност избора између три студијска програма: Филолошки профил (Bachelor Slawistik); Наставнички профил (Lehramt Slawistik) и Општа славистика (Allgemeine Slawistik). На датој локацији можемо наћи детаљне информације о раду Института.

Друштво за српски језик и књижевност Србије <http://drustvosj.fil.bg.ac.rs/>

Друштво за српски језик и књижевност основали су 1910. године Александар Белић, Павле Поповић и Јован Скерлић. Његовим радом, који је прекидан само за време ратова (1914–1919. и 1941–1946), руководили су председници Јован Скерлић, Павле Поповић, Александар Белић, Михаило Стевановић, Драгољуб Павловић, Димитрије Вученов, Ђорђе Бајић, Слободан Марковић, Живојин Станојчић, Јован Деретић, Радоје Симић, Васо Милинчевић, Петар Пешут, Љубомир Поповић, Милорад Дешић, Душан Иванић, Вељко Брборић и Бошко Сувајџић.

Сада је председник Друштва Александар Милановић, заменик председника Зорица Несторовић, потпредседници Зона Мркаљ, Вељко Брборић и Бошко Сувајџић, секретар Босиљка Милић. Часопис Друштва *Књижевности и језик у школи* покренут је 1953, а први број је изашао 1954. године. Од 1956. године часопис носи данашњи назив (*Књижевности и језик*). Средњошколски часопис *Свети речи* (за српски језик и књижевност) излази од 1997. године.

Друштво има своју библиотеку која је намењена наставницима и професорима који се баве проучавањем и наставом српског јези-

ка и књижевности и тако доприноси истраживачкој и стваралачкој настави српског језика и књижевности.

Значајан је податак да је Друштво један од организатора традиционалног Републичког зимског семинара наставника српског језика и књижевности у основним и средњим школама (до сада је одржано педесет пет семинара).

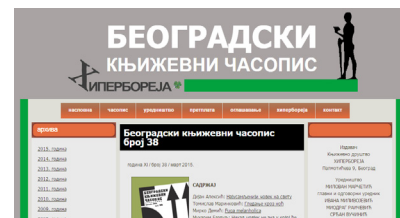
Од 1990. године одржавају се такмичења (школско, општинско, окружно и републичко) из српског језика и језичке културе, као и такмичења из књижевности ученика средњих школа Србије, такмичења литерарних дружина и секција основних и средњих школа Србије и такмичења лингвистичких секција основних и средњих школа Србије.

Београдски књижевни часопис <http://www.bgknjizevnicasopis.rs/index.php?sadrzaj=casopis>

Београдски књижевни часопис покренуло је Књижевно друштво „Хипербореја“. Часопис објављује текстове из свих књижевних области: поезију, прозу, есејистику, књижевнотеоријске текстове, књижевну критику, текстове из области књижевне историје, дневнике, путописе, биографије, преписке, текстове о другим уметностима... Аутори у часопису су најеминентнији домаћи писци, али и млађи, још неафирмисани. Часопис излази четири пута

годишње. У сваком броју значајан простор заузимају и преводи текстова страних аутора. Осим текстова у редовним рубрикама, *Београдски књижевни часопис* објављује и књижевне темате. Између осталих, у часопису су објављени темати: „Књижевни Даблин“, „Уметност приче“, „Приче и песме скандинавских писаца“, „Позоришни Београд“, „Књижевни Мадрид“, „Винавер интердисциплинарно“, „Нова руска прича“, „Пет америчких прича“, „Мачка изузетне лепоте“ (приче о животињама), „О песнику Новици Тадићу“, „Пет јапанских писаца“, „Зовем се Иво Андрић“ (приче са Андрићем као књижевним јунаком), „Андрић, кратки резони“, „Пишем на португалском“, „Пишем на мађарском“ (избор из савремене мађарске књижевности), „Књижевна Бањалука“, „Пишем на пољском“ (избор из савремене пољске књижевности).

Народна библиотека Србије <https://www.nb.rs/>

Народна библиотека је основана 1832. године и најстарија је установа културе у Србији. Настала је као својеврсни депозит књига, затим била библиотека у саставу (Књажевско-типографска библиотека, Библиотека Попечитељства просвештенија), након тога је окупила више библиотеке јавних и државних надлештава

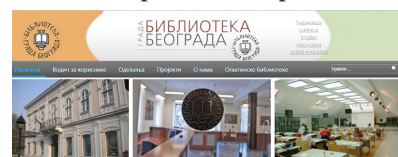
и откупила неколико приватних библиотека (Лукијана Мушицког, Јосипа Шлезингера), да би временом израсла у националну библиотеку. Народна библиотека Србије јесте један од најзначајнијих симбола своје земље. Настала у време борбе за ослобођење од отоманске доминације, три године пре проглашења првог устава (Сретењског), национална библиотека је од почетка делила судбину свог народа. Народна библиотека Србије није само национална библиотека, већ и мултифункционална установа културе, науке, образовања и уметности.

Библиотека града Београда <http://www.bgb.rs/>

Библиотека града Београда је највећа позајмна библиотека у земљи. Основана је 1931. године, али своје историјске почетке има већ у 19. веку. Године 1986. Библиотека града Београда бива пресељена у адаптирану зграду у Кнез Михаиловој 56, у центру Београда,

где се и данас налази. Године 1994. добија статус матичне библиотеке за подручје града Београда. Данас се у њеном саставу налази тринаест општинских библиотека са територије града Београда. Располаже фондом од близу 2.000.000 јединица, смештених у седамдесет осам објеката, укупне површине 13.000 квадратних метара.

др Мирослава Ристић
Универзитет у Београду,
Учитељски факултет